

Підсумки роботи 15-ої Конференції Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату та 5-ої Зустрічі Сторін Кіотського протоколу

м. Копенгаген, Королівство Данія, 7 - 19 грудня 2009 року

15-а Конференція Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату та 5-а Зустріч Сторін Кіотського протоколу відбулися 7 - 19 грудня 2009 року у м. Копенгаген, Королівство Данія.

Роботі 15-ої Конференції Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату та 5-ої Зустрічі Сторін Кіотського протоколу сприяли (далі - КС та КС/ЗС) Спеціальна робоча група з питань подальших зобов'язань для Сторін Кіотського протоколу, Спеціальна робоча група по довгострокових заходах співробітництва в рамках Конвенції, консультативна група експертів з національних повідомлень Сторін, не включених у додаток 1 до Конвенції.

Для участі у КС та КС/ЗС було сформовано делегацію, склад та завдання якої були затверджені дорученням Прем'єр-міністра України Ю.Тимошенко від 14.12.2009 № 70252/3/1-09.

До складу української делегації увійшли представники Національного агентства екологічних інвестицій України; Верховної Ради України; Кабінету Міністрів України; Мінприроди України.

Делегацію очолював Голова Національного агентства екологічних інвестицій Лупальцов І. Представники української делегації приймали участь у роботі Робочих груп та пленарних засіданнях.

Засідання високого рівня розпочалось о 10-ій годині 17 грудня з виступів Президентів, Прем'єр-міністрів, віце-прем'єр-міністрів країн, Міністрів закордонних справ, Міністрів екології та Голів делегацій.

Голова української делегації Лупальцов І.В., у своєму виступі, наголосив що Україна послідовно робить свій внесок у боротьбу із глобальною зміною клімату. Україна підтримує єдину і цілісну угоду з визначеними юридичними зобов'язаннями усіх країн, підтримує подовження терміну дії Кіотського протоколу, підтримує 1990 рік як базовий. Одночасно Україна наголошує на необхідності надання особливого статусу Україні, як країні з перехідною економікою. Україна бере на себе зобов'язання щодо скорочення викидів парникових газів до 2020 року на 20% та до 2050 року на 50%.

Досягнення України у сфері реалізації механізмів Кіотського протоколу були відзначені Джоном Кілані - представником Секретаріату Рамкової Конвенції ООН про зміну клімату, за словами якого Україна стала першою з країн, що приймають проекти спільного впровадження, де була проведена одна із чергових зустрічей спільного впровадження, що, безперечно, є підтвердженням лідерства України у цій сфері.

Водночас слід відзначити, що ні на засіданнях Робочих груп, ні на засіданні високого рівня домовленостей не було досягнуто.

18 грудня була оприлюднена Копенгагенська угода від імені Глав держав, Глав урядів, Міністрів та Голів делегацій.

Серед ключових моментів угоди є:

- стабілізувати концентрацію парникових газів у атмосфері на рівні, який би запобігав небезпечному антропогенному впливу на кліматичну систему з метою запобігання підвищення глобальної температури не більш ніж на 2°C;
- зобов'язання країн, що не входять до Додатку I Конвенції, щодо зменшення антропогенних викидів парникових газів, впровадження ними заходів з пом'якшення наслідків впливу зміни клімату;
- короткострокове фінансування невідкладних дій у розмірі 30 млрд. дол. США до 2012 року та довгострокове фінансування щорічно у розмірі 100 млрд. дол. США до 2020 року;
- механізми для прискорення передачі технологій з метою підтримки заходів з адаптації та пом'якшення;
- зменшення викидів від знеліснення та деградації лісів та збільшення поглинання парникових газів лісами, стимулювання впровадження відповідних заходів шляхом створення механізму залучення фінансових ресурсів розвинутих країн.

Угода надає можливість країнам до 31 січня 2010 року взяти добровільні зобов'язання скоротити свої викиди та внести їх до списку в додатку до Угоди.

Під час брифінгу, що відбувся в кінці двотижневої роботи Конференції Сторін, Виконавчий Секретар Рамкової конвенції ООН про зміну клімату Іво де Боер зазначив, що в тексті досягнутої угоди містяться суттєві моменти, але він не має юридичної сили. Він назвав угоду «політично важливою» та такою, що демонструє бажання рухатись далі. Документ об'єднав розбіжності між країнами, які відобразились у листі про наміри разом із складовими процесу реагування на зміну клімату.

Пан Іво де Боер відзначив, що наразі головним завданням є перетворення досягнутих домовленостей на юридично обов'язковий документ, який має бути затверджений на 16-ій Конференції Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату та 6-ій Зустрічі Сторін Кіотського протоколу наприкінці наступного року в Мексиці.

В процесі всієї Зустрічі панувала дискусія, що заяви, які зробили кілька великих країн – у тому числі США, Китай, Європейський Союз і Бразилія - це тільки обіцянки, які не відповідають скороченням, які б дали змогу уникнути потенційно небезпечних наслідків зміни клімату.

Позиція Міністерства охорони навколишнього природного середовища України

15-а Конференція Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну та 5-а зустріч Сторін Кіотського протоколу, яка відбулася протягом 7-18 грудня 2009 року у м. Копенгаген, Королівство Данія, принесла певні результати, які потребують подальшого розвитку. Вся світова спільнота, і самі країни, які були представлені на цій Конференції Сторін очікували зовсім інших результатів, що обговорювалися протягом останніх двох років переговорного процесу. Основним результатом Конференції Сторін очікувалось взяття конкретних зобов'язань щодо скорочення викидів парникових газів від країн Додатку I на період до 2020 року, та відповідна диференційована відповідальність країн, що розвиваються. Але на жаль, Копенгагенська угода поки що не відображає цих

результатів. Конкретне взяття зобов'язань планується затвердити на 16-ій Конференції Сторін у 2010 році в Мексиці.

Враховуючи положення Копенгагенської угоди необхідно розпочати роботу з її реалізації, а саме:

1. Спільно з НАН України та науковими організаціями, які займаються кліматичними проблемами, проаналізувати Копенгагенську угоду.
2. Підготувати пропозиції щодо внесення змін до цієї угоди або до нової угоди.
3. Визначити складності і потреби України на сьогоднішньому етапі розвитку в контексті втілення «кліматичних» домовленостей.
4. Сприяти досягненню системної домовленості щодо зобов'язань і вигод для України на пост-Киотський період.
5. Налагодити тісну співпрацю з країнами з перехідною економікою та спробувати сформулювати єдину позицію.
6. Опрацювати зобов'язання України щодо скорочення викидів парникових газів на наступний звітний період після 2012 року та до 2050 року на основі глибокого аналізу прогнозів та засад економічного розвитку України.
7. На виконання Копенгагенської угоди у форматі Додатку I надати до 31 січня 2010 року до Секретаріату Рамкової конвенції ООН про зміну клімату свої зобов'язання щодо скорочення викидів парникових газів до 2020 року для розгляду на наступних сесіях допоміжних органів, спеціальних робочих груп Конвенції та 16-ої Конференції Сторін.
8. Брати активну участь у ході переговорного процесу протягом 2010 року.
9. Сформувати представницьку офіційну делегацію з широкого кола спеціалістів (представників центральних органів виконавчої влади, відомств, наукових організацій тощо) для участі у 32-х сесіях Допоміжних органів та Спеціальних робочих груп Конвенції у травні-червні 2010 року в м. Бонн, Німеччина, та 16-ій Конференції Сторін/6-ій Зустрічі Сторін наприкінці 2010 року в Мексиці.

Национальное заявление

Главы Национального агентства экологических инвестиций Украины

на заседании сегмента высокого уровня

(17 декабря 2009 года, г. Копенгаген)

Уважаемый господин Президент,

Уважаемые делегаты,

Дамы и господа!

Для меня большая честь обратиться к Вам от имени Правительства Украины.

Прежде всего, хотел бы высказать слова искренней благодарности Правительству Королевства Дания и лично господину Ларсу Локке Расмуссену за организацию этого важнейшего международного события. Также хотел бы выразить свою благодарность Секретариату Рамочной Конвенции за организацию переговорного процесса.

Украина поддерживает усилия международного сообщества, направленные на смягчение антропогенного воздействия изменения климата на окружающую среду.

Украина поддерживает осуществление эффективных мероприятий по адаптации экологических и экономических систем к изменению климата.

Украина поддерживает подписание юридически обязательного международного документа, который бы последовательно развивал главные принципы Рамочной конвенции.

Статья 4.6 Рамочной конвенции предполагает придание некоторой степени гибкости странам с переходной экономикой при выполнении своих обязательств по ней. Хотелось бы, чтобы этот принцип нашел свое отражение и в последующих международных соглашениях по изменению климата. Следует отметить, что страны с переходной экономикой одни из немногих, которые выполнили основные обязательства в рамках Конвенции. Для Украины кумулятивное снижение выбросов парниковых газов за период с 1990 года по 2007 год превышает 7 млрд. тонн эквивалента углекислого газа. Поэтому вопрос определения количественных показателей сокращения выбросов парниковых газов в странах с переходной экономикой необходимо решать дифференцировано, на основе обстоятельного анализа национальных обстоятельств с учетом ключевых факторов.

В то же время, Украина даже среди стран с переходной экономикой занимает особое положение. Ситуацию, которая сложилась в нашей стране после распада СССР, по своим масштабам можно сравнить с техногенной катастрофой, которая выразилась в чрезвычайно несбалансированной энергетике, промышленности, сельском хозяйстве и экономике в целом. С 1990 по 1995 год валовый внутренний продукт снизился более чем вдвое, и на текущий момент составляет около 70% от уровня 1990 года. С 1990 года население страны сократилось более чем на 11%.

На текущий момент уровень валового внутреннего продукта на душу населения в Украине приблизительно в 12 раз ниже, чем в среднем по странам Приложения 1 к Рамочной конвенции, а также ниже, чем во многих развивающихся странах. И, даже несмотря на высокую углеродоемкость ВВП, выбросы парниковых газов на душу населения в Украине в полтора раза ниже, чем в среднем по странам Приложения 1. Для снижения углеродоемкости ВВП необходимо провести коренную реструктуризацию и масштабную модернизацию энергетики, промышленности, сельского хозяйства и других отраслей, что требует значительных временных и финансовых ресурсов. Украина нуждается в неотложном восстановлении экономики и кардинальном улучшении демографической ситуации и далее в достижении мировых показателей уровня валового внутреннего продукта на душу населения.

Тем не менее, осознавая чрезвычайную важность проблемы влияния антропогенного воздействия на климатическую систему, Украина готова взять на себя обязательство сократить выбросы парниковых газов на 20% к 2020 году и на 50% к 2050 году по отношению к базовому 1990 году.

На сегодняшний момент Украина занимает ведущие позиции в сфере практической реализации гибких механизмов Киотского протокола. Мы безусловно поддерживаем их продолжение и развитие. Применение существующих и создание новых механизмов может послужить дополнительным финансовым источником, который позволит странам с переходной экономикой уверенно стать на путь устойчивого развития.

Надеюсь, что наши общие усилия будут успешными, своевременными и позволят передать грядущим поколениям безопасную и здоровую окружающую среду.

Благодарю за внимание.